

POSTANOWIENIE

Dnia 9 kwietnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Beata Gudowska

w sprawie z wniosku K. S.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w O.
o prawo do emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 9 kwietnia 2019 r.,
skargi kasacyjnej organu rentowego od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 23 listopada 2017 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 listopada 2017 r. Sąd Apelacyjny w [...], III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił apelację Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Oddział w O. od wyroku Sądu Okręgowego w O. z dnia 29 marca 2017 r., którym zmieniono zaskarżoną decyzję z dnia 20 stycznia 2017 r. i przyznano K. S. prawo do emerytury od dnia 3 marca 2017 r. Podstawę rozstrzygnięcia stanowiło ustalenie, że w okresie od dnia 30 czerwca 1975 r. do dnia 31 sierpnia 1991 r. wnioskodawca wykonywał w [...] „T.” w E. pracę w szczególnych warunkach w kanałach remontowych wymienioną w wykazie A, dziale XIV, pod poz.16 załącznika do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8, poz. 43

ze zm.) oraz w trakcie tego zatrudnienia odbywał zasadniczą służbę wojskową w okresie od dnia 24 października 1979 r. do dnia 20 października 1981 r.

Skarga kasacyjna organu rentowego została oparta na podstawie naruszenia prawa materialnego, tj. art. 184 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst - Dz.U. z 2017 r., poz. 1383 ze zm.) w związku z § 2 ust. 1, § 4 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. i w związku z art. 120 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, w tekście obowiązującym od dnia 1 września 1979 r. do dnia 20 października 2005 r. (jednolity tekst: Dz.U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416 ze zm.).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłance przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., z uzasadnieniem sprowadzonym do argumentu o oczywistości skargi wynikającej ze względu na krytyczną ocenę poglądu Sądu Apelacyjnego w przedmiocie podstawy prawnej zaliczenia okresu służby wojskowej do stażu pracy w warunkach szczególnych. Organ rentowy ocenił subsumcję ustalonego stanu faktycznego do art. 184 ustawy emerytalnej w związku z art. 120 ust. 1 ustawy o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej jako oczywisty błąd, podnosząc, że zaliczenie okresu odbywania służby wojskowej następuje tylko w stosunkach prawa pracy.

K. S. wniósł o nieuwzględnienie wniosku organu rentowego o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, a w przypadku przyjęcia skargi do rozpoznania o zasądzenie od organu rentowego na jego rzecz zwrotu kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, jeżeli istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, jeżeli zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Panuje

zgoda co do tego, że za oczywiście uzasadnioną uważa się skargę kasacyjną wywiedzioną od wyroku wydanego z niewątpliwym, rażącym naruszeniem przepisów prawa, widocznym na "pierwszy rzut oka".

Taka okoliczność nie zachodzi w odniesieniu do oceny charakteru okresu odbywania zasadniczej służby wojskowej na tle definicji zatrudnienia w szczególnych warunkach. Należy zwrócić uwagę, że Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 16 października 2013 r., II UZP 6/13 (OSNP 2014 nr 3, poz. 42 z aprobowaną glosą K. Antonowa, OSP 2014 nr 12, poz. 110) nie miał wątpliwości, że traktowanie czasu odbywania zasadniczej służby wojskowej jako okresu pracy w szczególnych warunkach (I kategorii zatrudnienia) wynika z językowej wykładni przepisów dotyczących powszechnego obowiązku obrony, które z zakończeniem tej służby wiążą skutek w postaci jej wliczenia do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem przed powołaniem do służby wojskowej oraz w zakresie szczególnych uprawnień uzależnionych od wykonywania pracy na określonym stanowisku lub w określonym zawodzie. Oznacza to, że czas odbywania zasadniczej służby wojskowej w okresie obowiązywania kolejno art. 108 ust. 1, art. 120 ust. 1, art. 125 ust. 1 i ponownie art. 120 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 1459 ze zm.) zalicza się - na warunkach wynikających z tych przepisów - do emerytury w niższym wieku emerytalnym (art. 184 ustawy emerytalnej). Ten kierunek orzecznictwa, wcześniej wytyczony wyrokami Sądu Najwyższego z dnia 25 lutego 2010 r., II UK 215/09 (OSNP 2011 nr 15-16, poz. 219); z dnia 17 maja 2012 r., I UK 399/11 (niepubl.); z dnia 24 maja 2012 r., II UK 265/11 (niepubl.), z dnia 20 kwietnia 2012 r., I UK 37/11 (niepubl.) i z dnia 27 lipca 2012 r., I UK 82/12 (niepubl.), w których przesądzono, że zasadnicza służba wojskowa może być zaliczona do okresu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, jeżeli została odbyta (stanowiła przerwę) w okresie zatrudnienia w szczególnych warunkach, potwierdziła uchwała Sądu Najwyższego z dnia 2 lipca 2015 r., III UZP 4/15 (OSNP 2015 nr 12, poz. 164). Współcześnie stanowisko to zostało zaprezentowane w wyrokach Sądu Najwyższego z dnia 3 sierpnia 2016 r.,

I UK 283/15 (niepubl.); z dnia 25 stycznia 2017 r., II UK 628/15 (niepubl.); z dnia 30 sierpnia 2018 r., I UK 196/17, (niepubl.).

Konfrontacja stanowiska skarżącego organu rentowego z pozostającym w opozycji do niego poglądem Sądu Najwyższego nie uzasadnia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, zwłaszcza, że argumenty na rzecz oczywistości skargi kasacyjnej nie mogą być formułowane przez wyrażenie radykalnie odmiennej wykładni przepisów ujętych w jej podstawach, jeżeli nie towarzyszą im takie przesłanki jak występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego lub istnienie potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.).

Uwzględniając to, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).